

10a. Interfețe pentru comunicații wireless: protocoale proprietare, GPRS și Bluetooth

Cuprins și obiective

1. Introducere
2. Transmisii cu protocoale proprietare
3. Transmisia datelor prin GPRS
4. Bluetooth

Scopul final al modulului este ca studenții să înțeleagă că problema cuplării unei interfețe wireless nu este atât de complexă cum pare, mai ales dacă se utilizează comenzile AT. Studenții vor înțelege necesitatea studiului anterior detaliat al interfețelor seriale și paralele și a protocoalelor fundamentale la nivel de bit. După parcurgerea acestui modul studenții vor putea să aibă o imagine generală asupra variantelor de transmisii wireless și să aleagă interfața wireless potrivită pentru o aplicație.

Definiție

1. Definiție

Comunicațiile fără fir înseamnă transferul informației prin intermediul câmpului electromagnetic în gama de frecvență 9kHz-300GHz.

Spectrul electromagnetic este o resursă publică și alocarea gamelor de frecvențe pentru diferite transmisii se realizează de către organisme naționale și internaționale (Federal Communications Commission în SUA).

Spectrul electromagnetic

UNITED STATES FREQUENCY ALLOCATIONS THE RADIO SPECTRUM

RADIO SERVICES COLOR LEGEND

 AERONAUTICAL MOBILE	 INTERSATELLITE	 RADIO METEOROLOGY
 AERONAUTICAL MOBILE SATELLITE	 LAND MOBILE	 RADIO DETERMINATION SATELLITE
 AERONAUTICAL TRACKING STATION	 LAND MOBILE SATELLITE	 RADIOLOCATION
 MARITIME	 MARITIME MOBILE	 RADIOLOCATION SATELLITE
 MARITIME SATELLITE	 MARITIME MOBILE SATELLITE	 RADIONAVIGATION
 BROADCASTING	 MARITIME RADIONAVIGATION	 RADIONAVIGATION SATELLITE
 BROADCASTING SATELLITE	 METEOROLOGICAL AID	 SPACEOPERATION
 METEOROLOGICAL SATELLITE	 METEOROLOGICAL SATELLITE	 SPACE RESEARCH
 FIXED	 MOBILE	 STATIONARY FREQUENCY AND TIME SIGNAL
 FIXED SATELLITE	 MOBILE SATELLITE	 FREQUENCY AND TIME SIGNAL SATELLITE

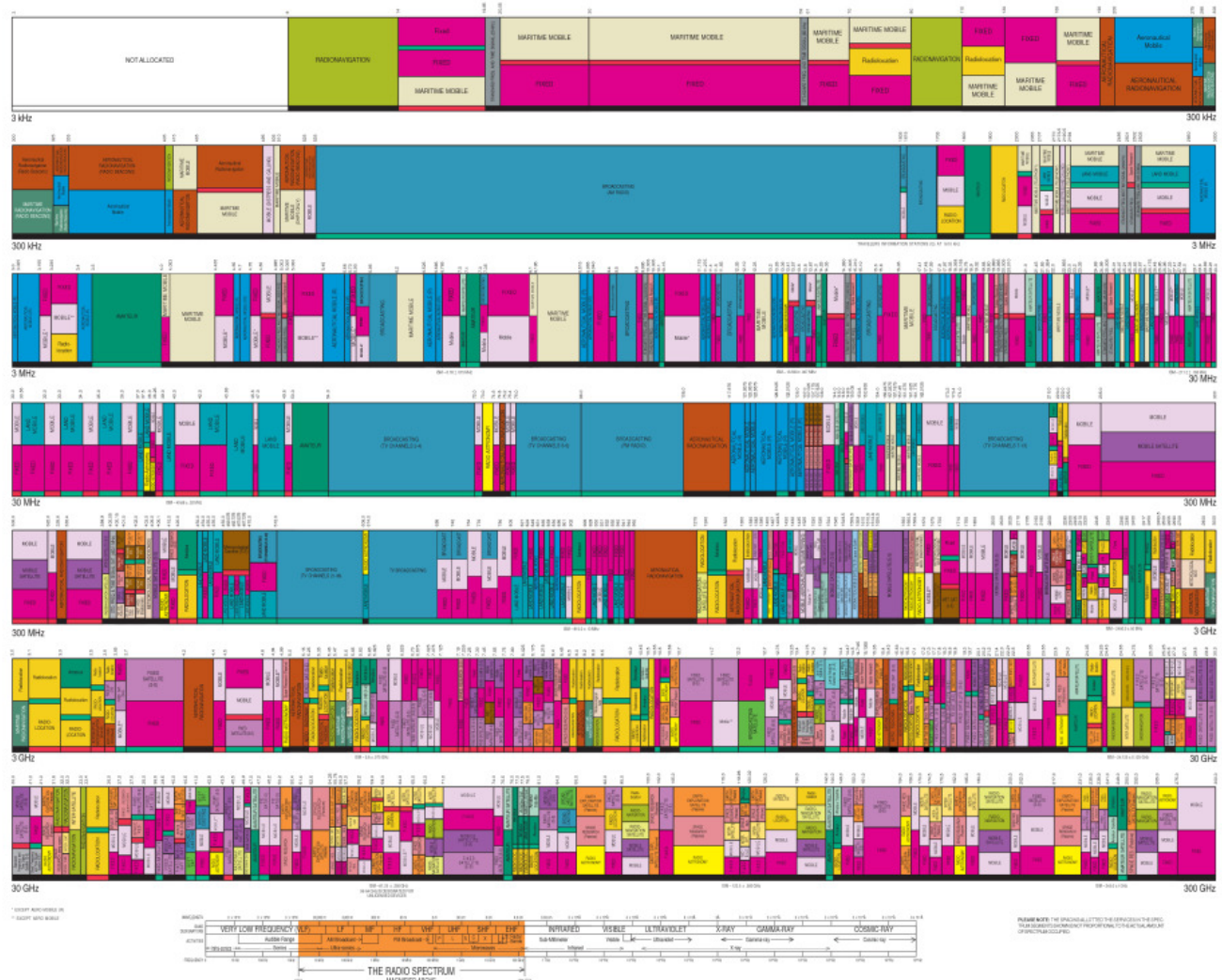
ACTIVITY CODE

 GOVERNMENT EXCLUSIVE	 GOVERNMENT NON-GOVERNMENT SHARED
 NON-GOVERNMENT EXCLUSIVE	

ALLOCATION USAGE DESIGNATION

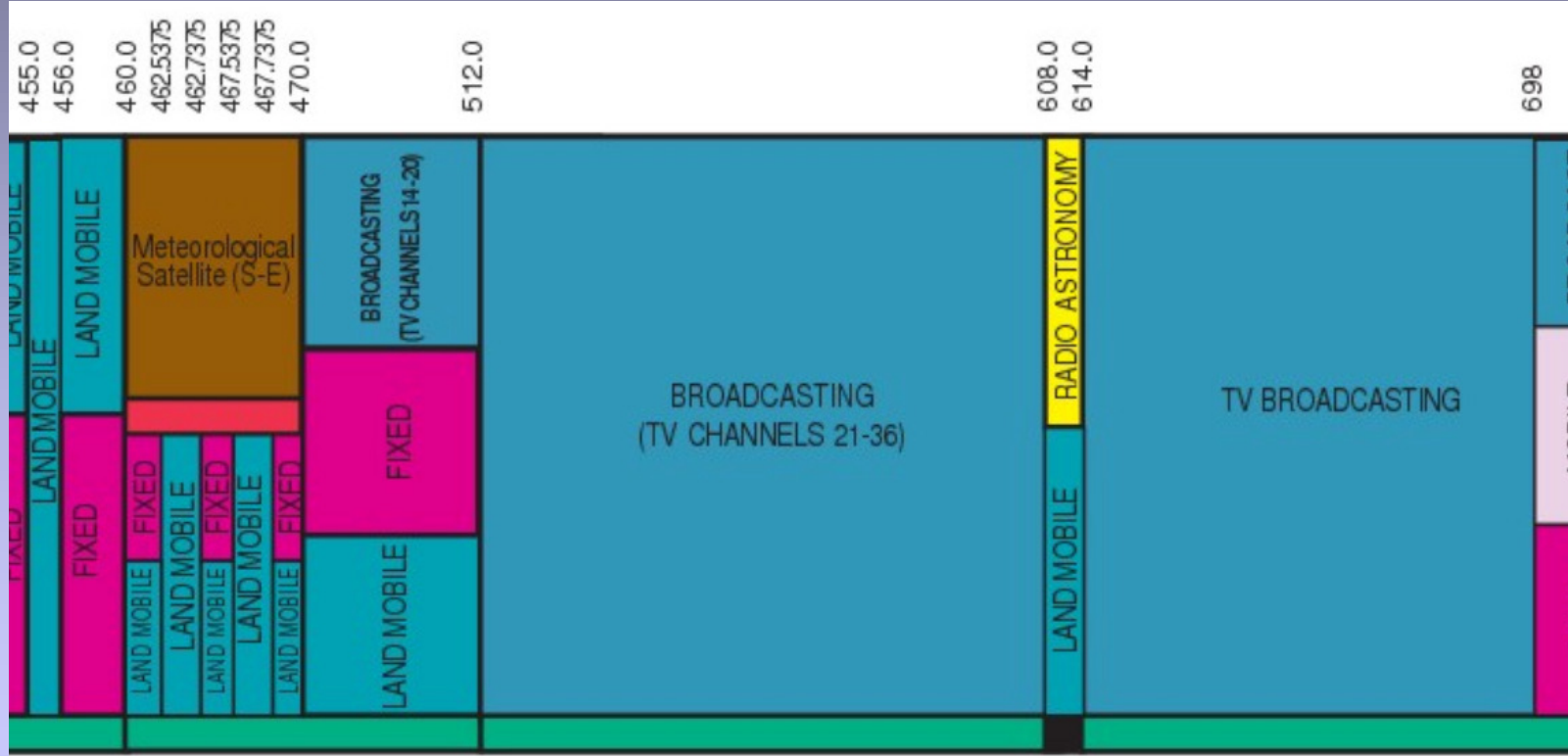
SERVICE	EXAMPLE	DESCRIPTION
Primary	F-032	Capital Letters
Secondary	M-030	1st Capital with lower case letters

This chart is a simplified representation of the portions of the Table of Frequency Allocations used by the FCC and is not a substitute for the actual Table of Frequency Allocations. It is intended for general reference only. For complete information, refer to the actual Table of Frequency Allocations.

Detaliiu în spectrul electromagnetic

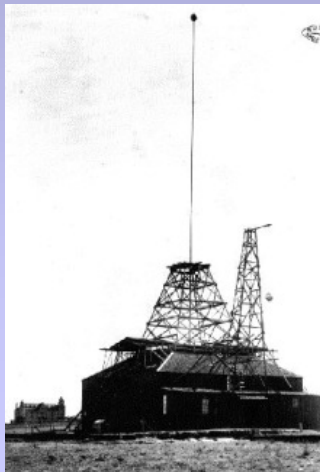
Istoric

David E. Hughes a transmis fără fir codul Morse în 1878 cu o bobină parcursă de curent electric și a patentat invenția. În urma acestui patent s-a născut compania Western Union Telegraph.

Thomas Alva Edison (1847 – 1931), un prolific inventator, a inventat în 1888 o metodă de transmisie fără fir cu ajutorul unui magnet vibrator, invenție patentată și aplicată la căile ferate.

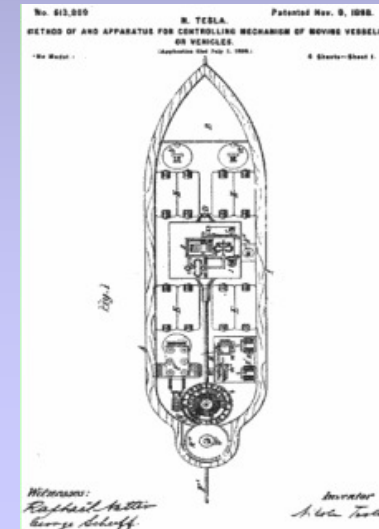
Heinrich Rudolf Hertz (1857 – 1894) a avut realizări importante în domeniul teoriei câmpului electromagnetic.

Nikola Tesla (1856 – 1943) a avut realizări experimentale deosebite, cum ar fi de exemplu realizarea unui model de vapor telecomandat de la distanță de câțiva kilometri.

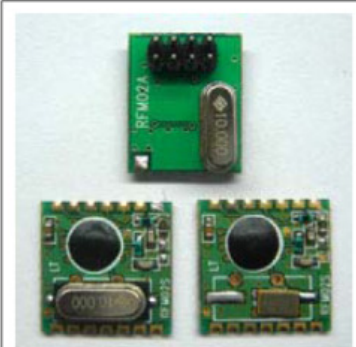
Antenă construită de Tesla

Modelul de vapor telecomandat construit de Tesla

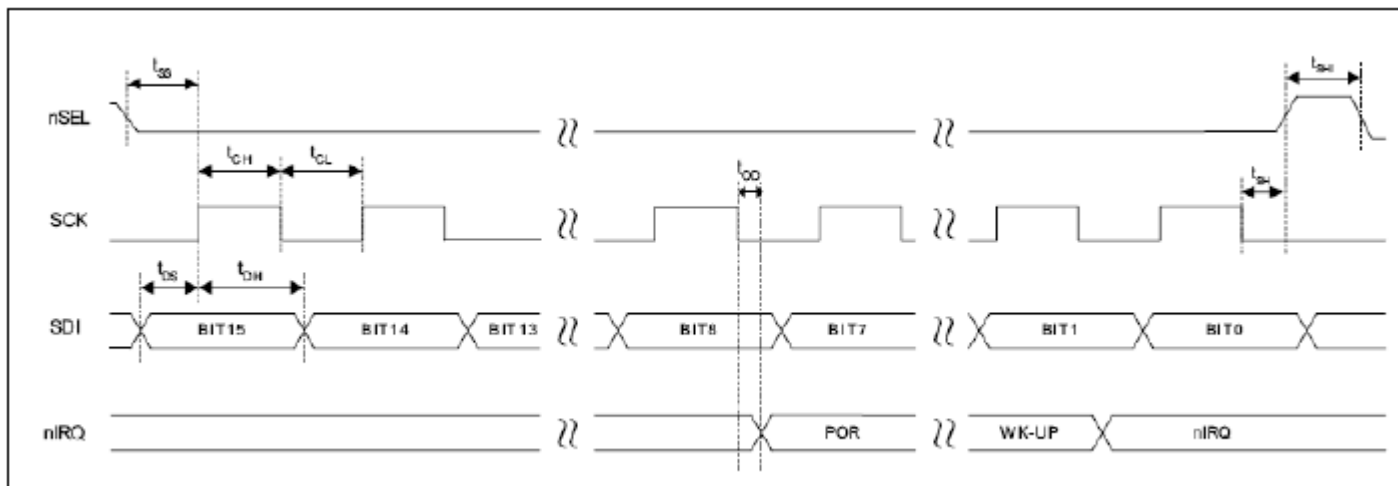

Transmisii simple- emițător RFM02, interfață SPI

RFM02

Definition	TYPE	function
FSK	DI	FSK data input
CLK	DO	clock out for MCU (1 MHz-10 MHz)
VDD	S	Positive power supply
nIRQ	DO	Interrupts request output (active low)
SDI	DI	SPI data input
SCK	DI	SPI clock input
VSS	S	negative power supply, GND
nSEL	DI	Chip select (active low)

Pret: 6USD

Transmisii simple- receptor RFM01 interfață SPI

Frecvența - 433MHz

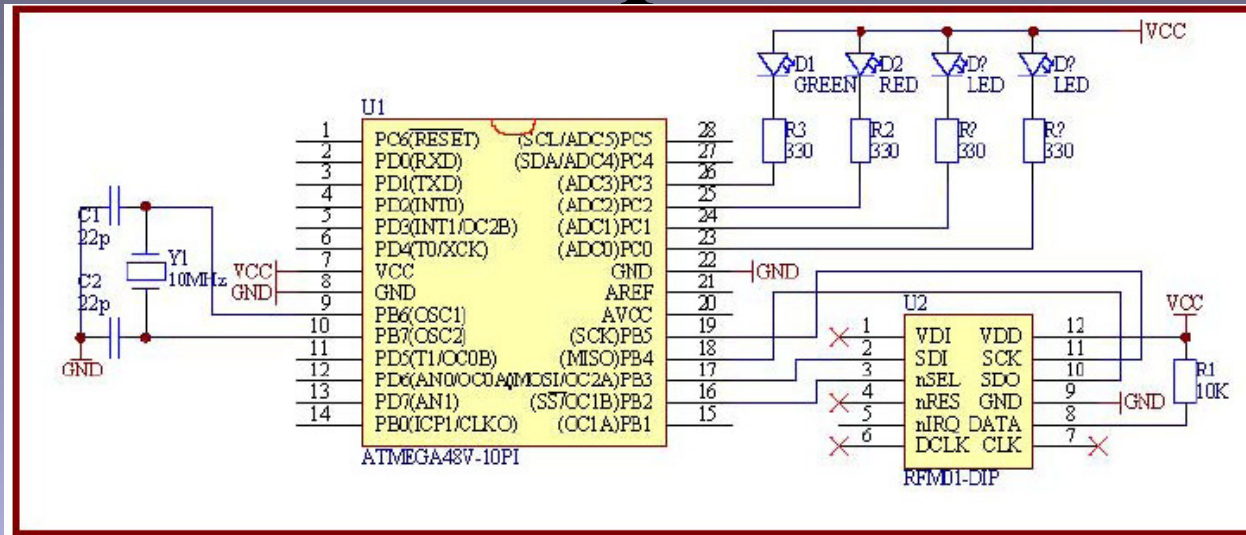
- Modulație FSK
- PLL la recepție
- Tensiunea de alimentare 2.2 - 5.4 Vdc
- Detecția scăderii tensiunii de alimentare
- Rata de transfer până la 115.2K bps
- Distanța, până la 300m
- Interfață SPI
- Dimensiuni: 18mm, 14mm, 9mm

definition	Type	Function
VDI	DO	Valid data indicator
VDD	S	Positive power supply
SDI	DI	SPI data input
SCK	DI	SPI clock input
nSEL	DI	Chip select (active low)
FFIT/SDO	DO	FIFO fill interrupt(active low) or status read data output
nRES	DO	Reset output (active low)
GND	S	Power ground
nIRQ	DO	Interrupts request output (active low)
DATA/nFFS	DO/DI	Data input(non FIFO mode)/ FIFO select
DCLK/CFIL/FFIT	DO/AIO/DO	Clock output (no FIFO)/ external filter capacitor(analog mode)/ FIFO interrupts(active high)when FIFO level set to 1, FIFO empty interruption can be achieved
CLK	DO	Clock output for external microcontroller

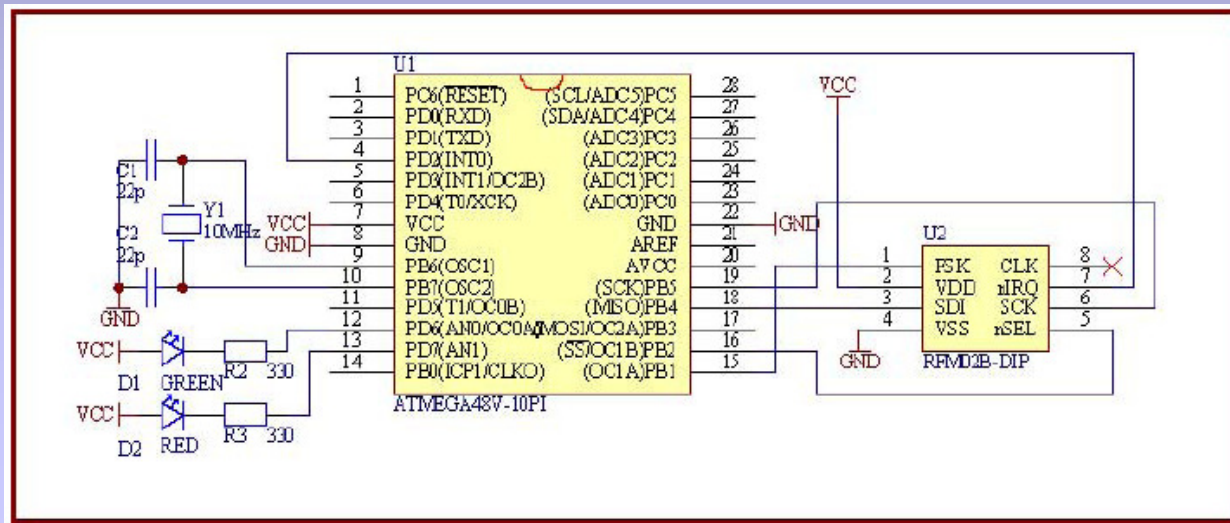
Pret: 6USD

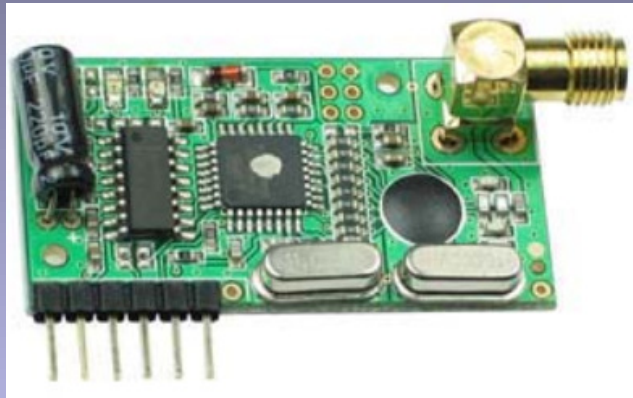
Transmisii simple- implementare

Modul de
transmisii de date
wireless cu
RFM01 și
RFM02
comandate de un
microcontroller
ATMEL

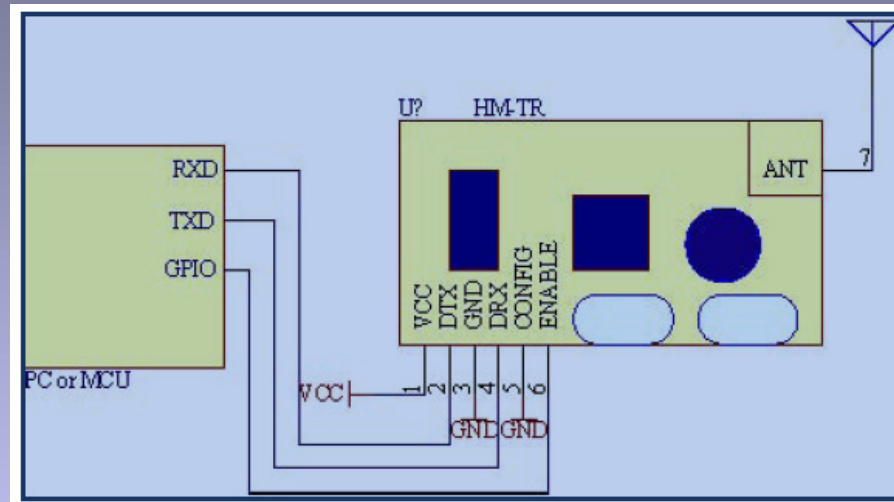

Transmisii simple- interfață RS232

Emițător/ Receptor

- Frecvența 433MHz
- Interfață RS232
- Tensiunea de alimentare 5.0 Vdc
- Rată de transfer selectabilă
- Modulație FSK
- Dimensiuni: 43mm, 24mm , 12mm

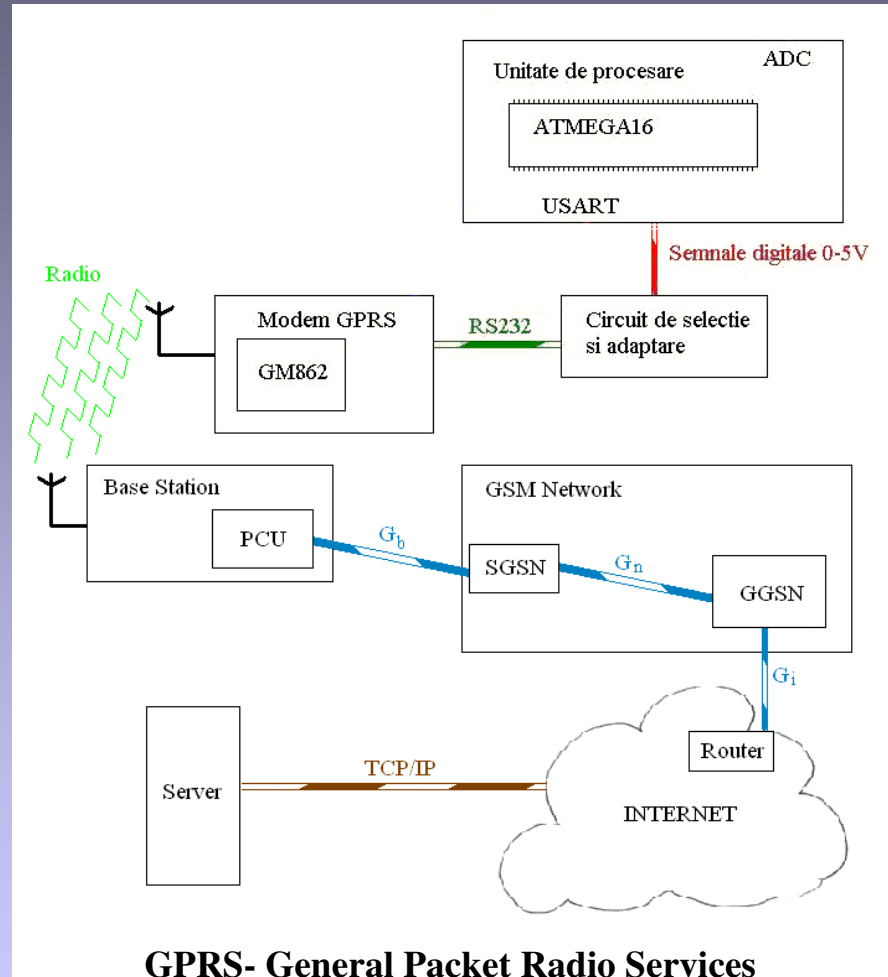

Preț 19USD

Transmisia GPRS

Datorită necesității de a putea avea acces la informație și de a fi totodată mobil, s-a recurs la folosirea terminalelor mobile GSM pentru transmisii de date. Comunicațiile de date prin intermediul rețelelor de telefonie mobilă au devenit mult mai eficiente în momentul în care a fost împrumutată o idee de la rețelele de calculatoare, cea a comutației de pachete. Informația este încapsulată în pachete care circulă prin intermediul unor echipamente de rețea până la destinație. Adresele sursei și destinației sunt conținute în pachet. Astfel a luat naștere GPRS (General Packet Radio Services).

GPRS- General Packet Radio Services

PCU- Packet Control Unit

SGSN- Serving GPRS Support Node

GGSN- Gateway GPRS Support Node

Variante constructive

Telit EZ 10- modul care conține GM862 (GPRS) și GPS, compact, livrat cu alimentator și conexiune RS232

Telit GM862 (GPRS), cu conectivități RS232 sau USB

Comenzi AT

Comenzile AT sunt șiruri de date care încep cu prefixul AT și pot fi trimise unui modul cuplat pe interfața serială cu un program cum este de exemplu Hyper-Terminal din Windows dacă modulul este conectat la un PC prin interfața RS232 sau direct de la microcontroller. Conectarea la un PC este utilă în faza inițială de punere la punct a părții software.

Comenzi AT- exemple

AT- Comandă vidă, va întoarce întotdeauna răspunsul „OK” **AT** (de test)

AT#USERID[=<user>] Set command sets the user identification string to be used during the authentication step **AT#USERID="net.vodafone.ro"** (autentificare)

AT#PASSW= <pwd> Set command sets the user password string to be used during the authentication step. **AT#PASSW="vodafone"** (parolă)

AT+CPIN[=<pin> [,<newpin>]] Set command sends to the device a password which is necessary before it can be operated (SIM PIN, SIM PUK, PH-SIM PIN, etc.)
AT+CPIN=2649

AT+CREG=? Test command returns the range of supported <mode> **Dupa ce se introduce codul PIN al cartelei SIM se asteapta PÂNĂ cand se efectuează conectarea. Comanda a fost folosita în forma: AT+CREG?**

Se utilizează o conexiune IP prin serverul GGSN cu numele „net.vodafone.ro” fara o compresie a datelor sau a header-ului pachetelor. Comanda a fost folosita în forma:
at+cgdcont=1,"ip","net.vodafone.ro","0.0.0.0",0,0

Tipul socketului folosit este TCP, numarul portului pe care asculta serverul este 2222, adresa de IP a serverului este „86.125.93.184” iar conexiunea se inchide cand serverul inchide portul. Comanda a fost folosita în forma: **at#sktd=0,2222,"86.125.93.184",0**

Program de inițializare GM862

```
at
OK
at+cpin=2649
OK
at+creg
+CREG: 0,1
OK
at#userid="net.vodafone.ro"
OK
at#passw="vodafone"
OK
at+cgdcont=1,"ip","net.vodafone.ro","0.0.0.0",0,0
OK
at#gprs=1 +IP: 172.23.65.136
OK
```

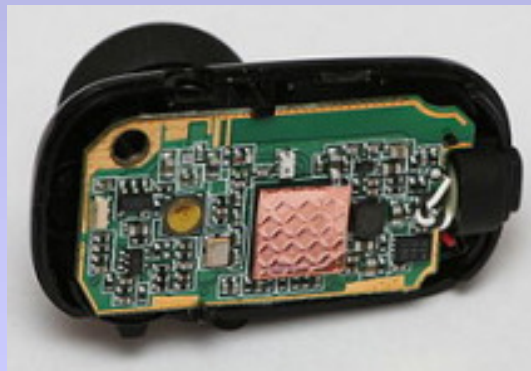

Activitate propusă:

Care ar fi o altă variantă de programare a modulelor de comunicație decât cu comenzi AT? Dați un exemplu

Prin Bluetooth se realizează transferuri de date pe distanțe scurte între un calculator și diverse echipamente periferice, de exemplu căști, telefoane mobile, playere, imprimante, camere video, GPS etc. Numele provine de la numele unui rege danez, Blatand din secolul 10 care a unit triburile scandinave. Conectarea unui dispozitiv Bluetooth la un calculator gazdă se realizează printr-un software de descoperire.

Cască Bluetooth

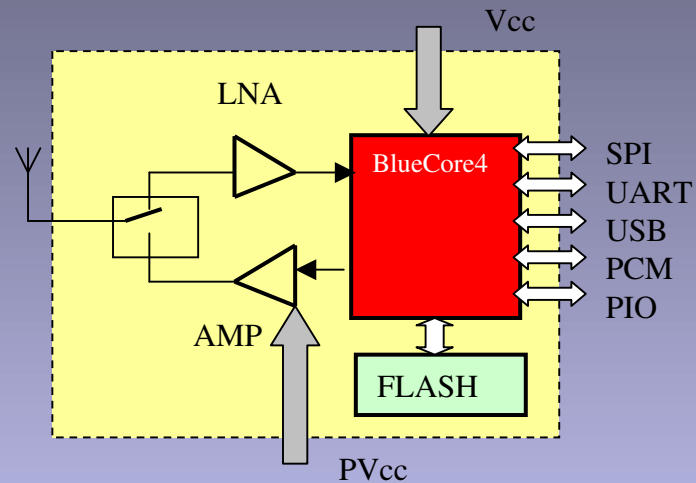
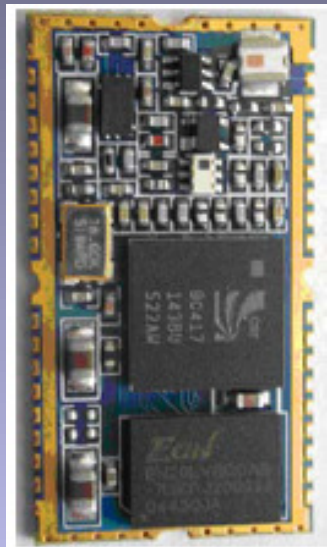
Dispozitiv USB de
comunicații Bluetooth

Modul intern Bluetooth

Circuite Bluetooth

Interfața Bluetooth de la Rayson BTM222. conține un nucleu BlueCore4 cu interfețe de conectare SPI, UART, USB și o interfață PCM (Pulse Code Modulation) pentru conectarea unui modul audio. De la nucleu datele sunt emise printr-un amplificator de putere prin antenă, iar datele recepționate sunt amplificate cu un LNA.

Circuite Bluetooth

Adaptorul Bluetooth serial LM058

AT – verificare

AT+ENQ – afișează toate setările, cele de Bluetooth și de RS232

AT+ACON – validează conectarea automată

AT+CONN =xxxxxxxxxxxx– stabilește o conexiune cu dispozitivul a cărui adresă este xxxxxxxxxxxx

AT+FIND – caută un dispozitiv Bluetooth timp de un minut

AT+NAME – stabilește un nume pentru un dispozitiv Bluetooth

AT+PIN – trimite codul PIN

AT+RESET –inițializează dispozitivul

AT+BAUD – stabilește viteza de comunicație prin RS232

Concluzii

Acest modul prezintă pe scurt câteva interfețe wireless: cele mai simple interfețe care au un protocol proprietar, GPRS și Bluetooth. La fiecare tip de interfață este prezentat un scurt istoric și se propun cele mai simple variante de implementare. Programarea acestor interfețe este simplă dacă se folosesc comenzi AT, așa încât sunt prezentate aceste comenzi la circuitele care admit acest tip de programare. Modulul demonstrează că implementarea unui transfer de date wireless este mai puțin dificilă decât se așteaptă studenții. Conectarea unei interfețe specializate wireless necesită cunoașterea interfețelor paralelă și serială și înseamnă realizarea unei interfațări simple hardware și implementarea software a protocolului de comunicație.

Activitate propusă:

La modulele cu protocol proprietar se poate vorbi de programare cu comenzi AT?
De ce nu?

Mulțumesc pentru atenție

